

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA
FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST ZA 2022. GODINU I
PROJEKCIJA PLANA ZA 2023. I 2024. GODINU**

UVOD

Temeljem Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15), a sukladno Uputama za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2022.-2024., Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) izradio je prijedlog Financijskog plana za 2022. godinu s projekcijama za 2023. i 2024. godinu.

Prijedlog Financijskog plana za 2022. godinu i projekcije za 2023. i 2024. godinu temelji se na propisanim izvorima financiranja iz naknada koje naplaćuje Fond temeljem Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03 i 144/12), Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21.), Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) i podzakonskih akata, uzimajući prije svega u obzir već preuzete obveze temeljem sklopljenih ugovora s korisnicima sredstava Fonda.

Planirani prihodi i primici Fonda za 2022. godinu iznose 1.978.254.290 kn, planirani rashodi i izdaci iznose 1.641.904.290 kn, a višak prihoda i primitaka iznosi 336.350.000 kn.

Planirani prihodi i primici Fonda za 2023. godinu iznose 2.004.346.890 kn, planirani rashodi i izdaci iznose 1.628.146.890 kn, a višak prihoda i primitaka iznosi 376.200.000 kn.

Planirani prihodi i primici Fonda za 2024. godinu iznose 1.985.195.890 kn, planirani rashodi i izdaci iznose 1.672.995.890 kn, a višak prihoda i primitaka iznosi 312.200.000 kn.

PRIHODI

Prikupljanjem izvanproračunskih prihoda po principu „onečišćivač plaća“ sukladno važećim zakonima i pravilnicima omogućuje se sufinanciranje programa i projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti koji imaju za cilj sprečavanje daljnjeg onečišćenja okoliša, saniranje postojećih onečišćenja te održivo korištenje prirodnih resursa, kao i organizaciju sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Planirani prihodi za 2022. godinu iznose **1.977.904.290 kn** i sastoje se od naknada, prihoda od trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, prihoda od financijske imovine, ostalih prihoda te pomoći iz proračuna temeljem prijenosa sredstava EU i pomoći iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prilikom izrade plana prihoda uzeti su u obzir prihodi po osnovi naknada propisanih Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, Zakonom o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja i Zakonom o biogorivima.

Također, imajući u vidu da, sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske, Fond obavlja poslove dražbovatelja koji u ime Republike Hrvatske obavlja poslove dražbe emisijskih jedinica stakleničkih plinova u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova Europske unije, planirani su prihodi dražbovatelja i prihodi od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi za količine emisijskih jedinica iz volumena Republike Hrvatske za 2022. godinu, sve sukladno Zakonu o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja.

RASHODI

Fond u 2022. godini planira rashode u ukupnom iznosu od **1.641.904.290 kn**, u 2023. u iznosu od **1.628.146.890 kn**, a u 2024. u ukupnom iznosu od **1.672.995.890 kn**.

Rashodi za 2022. smanjuju se u odnosu na 2021. za 14,56% odnosno za 279.850.660

kn.

Rashodi u projekciji za 2023. u odnosu na 2022. smanjuju se za 0,84% odnosno za 13.757.400 kn. Odnos rashoda u projekciji za 2024. u odnosu na 2023. povećavaju se za 2,75% odnosno za 44.849.000 kn.

RAČUN FINANCIRANJA

Fond u 2022. godini planira primitke u ukupnom iznosu od **350.000 kn**, a u 2023. i 2024. godini po **200.000 kn**.

Planirani primici sastoje se od povrata zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora te povrata zajmova danih općinskim proračunima.

Fond ne planira izdatke u 2022. godini kao niti u projekcijama.

U 2022. godini planiran je prijenos depozita u iznosu od 1.924.697.609 kn u 2023. godini u iznosu od 2.261.047.609 kn, a u 2024. godini u iznosu od 2.637.247.609 kn.

POSEBNI DIO

Ukupni rashodi za 2022. i projekcije za 2023. i 2024. raspoređeni su u programe, projekte i aktivnosti koji su prikazani u nastavku.

ŠIFRA	AKTIVNOST	PLAN 2022.	PROJEKCIJA PLANA 2023.	PROJEKCIJA PLANA 2024.
2000	ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE	118.113.150	109.304.340	105.585.590
A200000	Administracija i upravljanje	75.045.250	76.175.440	77.346.690
A200002	Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ -tehnička pomoć	29.516.400	28.046.400	24.156.400
A200003	Interreg Europe	319.000	0	0
K200000	Opremanje	3.182.500	1.532.500	1.532.500
K200001	Informatizacija	10.050.000	3.550.000	2.550.000
2001	PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA	323.415.140	279.160.550	209.035.300
K200002	Sanacija odlagališta otpada	31.600.000	64.700.000	39.355.000
K200003	Gospodarenje otpadom-izgradnja centara za gospodarenje otpadom	35.996.000	5.100.000	1.000.000
K200004	Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada	1.000.000	25.000.000	20.000.000
K200005	Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora	15.466.500	9.555.000	3.800.000
K200006	Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	28.118.200	9.680.800	13.682.800
K200007	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša	5.020.000	4.500.000	4.300.000
K200008	Ostali projekti i programi zaštite okoliša	6.311.000	7.205.000	1.200.000
K200009	Gospodarenje otpadom-izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom-Kaštijun	925.000	0	0

ŠIFRA	AKTIVNOST	PLAN 2022.	PROJEKCIJA PLANA 2023.	PROJEKCIJA PLANA 2024.
K200012	Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU	3.036.000	5.500.000	1.300.000
K200013	Izgradnja pretovarnih stanica	3.300.000	3.140.000	0
K200014	Sanacija odlagališta opasnog otpada Sovjak	43.750.000	64.450.000	63.450.000
K200015	Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo	46.900	0	0
K200016	Darovnica GEF – projekt smanjenja onečišćenja Jadranskog mora	1.000	0	0
K200017	Državna mreža	9.000.000	9.000.000	9.000.000
K200019	Poticanje odvojenog prikupljanja otpada i recikliranje	66.970.540	9.941.750	1.872.500
K200020	Modernizacija državne mreže sufinancirana iz EU	1.100.000	0	0
K200021	Potpورا prilagodbi klimatskim promjenama	20.050.000	44.500.000	40.000.000
K200022	Smanjenje emisija stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima	6.000.000	10000000	0
K200024	Ostali projekti sufinancirani sredstvima EU fondova	11.724.000	6.888.000	10.075.000
A200009	Obeštećenje radnika trgovačkog društva Plobest d.d	34.000.000	0	0
2002	PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	203.626.000	237.832.000	351.525.000
K200025	Provedba programa energetske učinkovitosti u javnom sektoru i industriji	2.000.000	8.000.000	20.000.000
K200027	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	86.000.000	13.000.000	50.950.000
K200028	Poticanje održive gradnje	5.000.000	5.000.000	15.000.000
K200030	Poticanje energetske učinkovitosti u prometu	40.000.000	25.000.000	28.000.000
K200031	Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	1.500.000	3.500.000	3.500.000
K200032	Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti	1.000	0	0
K200035	Program obnove obiteljskih kuća	52.000.000	152.000.000	200.000.000
K200036	Projekti s trećim zemljama	100.000	100.000	100.000
K200038	Program nabave kondenzacijskih bojlera	9.000.000	4.000.000	0
K200040	Program suzbijanja energetske siromaštva	1.925.000	10.875.000	17.875.000
K200041	Potpورا proizvodnji iz OIE sredstvima prodaje emisijskih jedinica	1.000.000	1.000.000	1.000.000
A200004	Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini RH	0	10.000.000	10.000.000
A200005	Potpورا provedbi klimatsko-energetske politike	3.000.000	3.000.000	3.000.000
A200007	Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti	2.100.000	2.357.000	2.100.000
2003	GOSPODARENJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	996.750.000	1.001.850.000	1.006.850.000

A200008	rashodi PKO	974.680.000	975.980.000	980.980.000
	rashodi PKO - administracija	22.070.000	25.870.000	25.870.000
	UKUPNO FZOEU	1.641.904.290	1.628.146.890	1.672.995.890

ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE

Za potrebe redovnog poslovanja Fonda u 2022. godini planirana su sredstva u okviru Administrativnog upravljanja i opremanja u iznosu od 118.113.150 u 2023. godini planirana su sredstva u iznosu od 109.304.340 kn i u 2024. godini planirana su sredstva u iznosu od 105.585.590 kn.

Imajući u vidu informatizaciju Fonda u tijeku planirano je povećanje pojedinih stavki čime će se pridonijeti podizanju sigurnosne razine informatičkog sustava Fonda. Cilj je preseliti postojeću infrastrukturu u cloud čime će se povećati sigurnost, stabilnost i dostupnost IT sustava kao i omogućiti centralizirano upravljanje kompletnim sustavom, te olakšati daljnje spajanje drugih sustava sa sustavom Fonda u budućnosti. Tu se podrazumijevaju efikasna podrška internim procesima Fonda, međusobna komunikacija s drugim informacijskim sustavima kako bi se integrirali poslovni procesi Fonda. Jedan od ciljeva je i pojednostavljenje i osuvremenjivanje komunikacije s obveznicima i ostalim krajnjim korisnicima aplikativnog rješenja putem javnog portala. Koristit će se usluge eGrađani i ePoslovanje kojima se informatizacija i digitalizacija diže na višu razinu. Također u okviru ove aktivnosti planirana je zamjena postojeće informatičke opreme zbog starosti. Cilj je zamijeniti i staru komunikacijsku opremu kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja Fonda.

U okviru provedbe tehničke pomoći iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“, a za potrebe obavljanja poslova i funkcija Posredničkog tijela razine 2, u 2022. godini planirana su sredstva u iznosu od 29.516.400 kn, u 2023. godini planirana su sredstva u iznosu od 28.046.400 kn i u 2024. godini u iznosu od 24.156.400 kn.

Za projekt Interreg projekt „Firespol“ – financijski instrumenti u projektima obnovljivih izvora energije, Fond u 2022. godini očekuje prihod u iznosu od 188.900 kn za provođenje aktivnosti koje su obuhvaćene u planu rashoda za Administrativno upravljanje i opremanje u iznosu od 319.000 kn.

Cilj ovog projekta je razmjena znanja i iskustava između zemalja članica kroz primjere najbolje prakse u projektima obnovljivih izvora energije te izrada Akcijskog plana implementacije Financijskih instrumenata u projektima obnovljivih izvora energije kao i promocija korištenja obnovljivih izvora energije te smanjenja potrošnje energije.

PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Očuvanje okoliša i prirode jedna je od najvećih vrijednosti ustavnog poretka Republike Hrvatske. Sustavno unaprjeđenje stanja okoliša i realizacija postavljenih ciljeva, bez značajnog udjela Fonda u ulaganjima vezanim za programe i projekte zaštite okoliša, ne bi bila moguća.

Stanje u zaštiti okoliša je u posljednjih nekoliko godina poboljšano, međutim u pojedinim segmentima još uvijek nije zadovoljavajuće. Ozbiljan ekološki problem je neodgovarajuće gospodarenje otpadom koje negativno utječe na okoliš, može dovesti do onečišćenja voda, tla, zraka, utjecati na klimatske promjene, ekosustave i ljudsko zdravlje. Međutim, pravilnim gospodarenjem dobiva se temelj za zaštitu okoliša i prirode te osnovu za uspostavu održivog razvoja, racionalno korištenje prirodnih resursa i energije. Utjecaj lokacija za obradu otpada na okoliš je minimaliziran, zbog visokih kriterija koje takve lokacije moraju zadovoljiti, međutim još uvijek je potrebno ulagati značajna sredstva u projekte edukacije i informiranja javnosti kako bi se izbjegao „nimby efekt“ (Not-in-my Back Yard ili NIMBY

efekt), odnosno kako bi se izbjegla negativna reakcija građana koji smatraju da će se realizacijom takvih projekata u njihovom okruženju ugroziti njihova zajednica u vidu pogoršanja kvalitete života.

Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020, kao jedna od osnovnih prioriteta razvoja EU uključuje održivi rast, tj. promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru i to komunalnog otpada i otpada koji nastaje u proizvodnim procesima i to sustavno tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Europski zeleni plan inzistira, ne samo na odvojenom prikupljanju i recikliranju, već i na povećanju stope korištenja reciklata u proizvodnji novih proizvoda. Isključivo zeleno gospodarstvo jamči da se odvojeno prikupljeni otpad ne odlaže, već da se povećava potražnja za reciklatima.

U posljednje dvije godine u Republici Hrvatskoj došlo je do brzih pozitivnih promjena u odvojenom prikupljanju otpada o čemu svjedoče i privremeni podaci Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja o stopi odvojenog skupljanja otpada koja za 2020. godinu iznosi 41%, a što je povećanje od 4 postotna boda u odnosu na 2019. godinu, odnosno povećanje za 10 postotna boda u odnosu na 2018. godinu. Ovo je rezultat značajnih ulaganja EU i nacionalnih sredstava u infrastrukturu za odvajanje otpada i edukaciju stanovništva.

Radi navedenog, Fond će u sektoru gospodarenja otpadom u 2022. godini nastaviti ulagati u preuzete obveze i provoditi mjere koje dovode do uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te postizanja ciljeva i obveza sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, a koje su definirane Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17) i Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/2021).

Politika klimatskih promjena sastoji se od dva ključna elementa: ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, koji zapravo jedan drugog nadopunjuju. Smanjenje emisija stakleničkih plinova dovodi do ublažavanja klimatskih promjena dok prilagodba podrazumijeva procjenu štetnih utjecaja klimatskih promjena te poduzimanje primjerenih mjera s ciljem sprečavanja ili smanjenja potencijalnih šteta koje one mogu uzrokovati.

Hrvatski sabor je 2. lipnja 2021. usvojio Strategiju niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/2021), a Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izrađuje petogodišnji Akcijski plan za provedbu Strategije, koji će uključiti mjere za postizanje većeg smanjenja emisija do 2030. godine i postizanje klimatske neutralnosti do 2050.

Cilj Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/2020) je osvijestiti važnost i prijetnje klimatskih promjena za društvo te nužnost integracije koncepta prilagodbe klimatskim promjenama u postojeće i nove politike, kako bi se smanjila ranjivost okoliša, gospodarstva i društva uzrokovana klimatskim promjenama. Uz to, cilj je potaknuti znanstvena istraživanja kako bi se bolje shvatila kompleksnost utjecaja klimatskih promjena i smanjio stupanj neizvjesnosti vezan uz učinke klimatskih promjena.

Dodatno, klimatske promjene smatraju se jednim od glavnih uzroka gubitka bioraznolikosti na globalnoj razini, a već su zamijećene i u Republici Hrvatskoj što je nedvojbeno potvrdilo i Izvješće o stanju prirode u RH koje je Hrvatski sabor usvojio u travnju 2017. godine.

Veći dio mjera i projekata nastaviti će se provoditi preko preuzetih obveza u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“, a s tim u svezi Ministarstvo i Fond su radi promicanja prilagodbe na učinke klimatskih promjena i poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka za aktivnosti koje se odnose na projekte koji se planiraju realizirati u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (OPKK), a vezano za investicijski prioritet 5a

Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu, za specifični cilj 5a1 „Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama“ (SC 5a1) i za investicijski prioritet 6e Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke, za specifični cilj 6e1 „Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ“ (SC 6e1), sklopili u kolovozu 2017. godine Sporazum o suradnji te u prosincu 2020 Dodatak Sporazuma čime je razdoblje financiranja produženo do 31. prosinca 2023. godine.

Ministarstvo i Fond su u srpnju 2016. godine sklopili Sporazum o suradnji radi promicanja načela zaštite prirode i očuvanja bioraznolikosti za aktivnosti koje se odnose na projekte koji se planiraju realizirati u okviru OPKK, a vezano za investicijski prioritet 6iii Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući područja Natura 2000 i zelenu infrastrukturu, za specifične ciljeve 6iii1 Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću i 6iii2 Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000), (SC 6iii1 i SC 6iii2) i specifični cilj 6c2 „Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine“ (SC 6c2) te Dodaci Sporazuma u rujnu 2016. i kolovozu 2019. čime je omogućeno da višegodišnji projekti, kojima su radi usporavanja provođenja aktivnosti uzrokovane pandemijom COVID-19, produže rokovi za realizaciju do konca 2023.

U narednom periodu se očekuju novi projekti u okviru Instrumenta EU nove generacije za period od 2021. – 2027. za područje okoliša i klime.

Sanacija odlagališta otpada (K200002)

Planiran je nastavak sufinanciranja sanacija odlagališta neopasnog (komunalnog) otpada sukladno nacionalnim propisima i standardima EU. Kako je jedna od preuzetih obveza RH zabrana odlaganja otpada na neusklađena odlagališta nakon 31. prosinca 2018. godine planirane aktivnosti usmjerene su na usklađenje projektne i druge dokumentacije te radove na odlagalištima neopasnog otpada, koje će dovesti do statusa tehničke usklađenosti odlagališta i dostatnog kapaciteta odlagališta ili do stvaranja uvjeta da se odlagalište može zatvoriti i pripremiti za sufinanciranje sanacija zatvorenih odlagališta iz novog EU programskog razdoblja i/ili iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti 2021. – 2026. godine.

U travnju 2021. Fond je objavio Javni poziv za neposredno sufinanciranje uklanjanja otpada odbačenog u okoliš (tzv. „divlja odlagališta“) radi neposrednog sufinanciranja sredstvima pomoći jedinicama lokalne samouprave za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš u svrhu zaštite okoliša te sprečavanja negativnog utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš. Navedena obveza propisana je Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. (Mjera 4.5. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš). Isplate sredstava Fonda po ovom javnom pozivu većim dijelom su planirane u 2022. godini.

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se objaviti slijedeći javni poziv:

- Javni poziv za su/financiranje uklanjanja otpada odbačenog u okoliš. Sufinanciranje je predviđeno za JLS-ove sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda (40%, 60% i 80%), te financiranje u iznosu 100% prihvatljivih troškova za JLS koje prijavljuju projekte uklanjanja otpada u romskim naseljima a sve sukladno Odluci VRH o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. godine (Klasa: 022-03/20-04/512, Urbroj: 50301-04/12-20-3) od 30. prosinca 2020. godine. Pokazatelj rezultata uspješnosti je 25 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 31.600.000 kn, u 2023. godini u iznosu 64.700.000 kn i u 2024. godini iznos od 39.355.000 kn.

Gospodarenje otpadom - Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (K200003)

Projekti uspostave sustava gospodarenja otpadom provode se sukladno Strategiji gospodarenja otpadom u RH, važećem Planu gospodarenja otpadom u RH 2017-2022 te OPKK. Dio integriranog sustava gospodarenja komunalnim otpadom predstavljaju centri za gospodarenje otpadom u koje se doprema miješani komunalni otpad prikupljen u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koje pružaju davatelji te usluge, izravno ili putem pretovarnih stanica na obradu. Za obradu miješanog komunalnog otpada te nastalog otpada kojeg nije moguće prethodno reciklirati do danas su izgrađena i u pogon puštena dva CGO-a (Kaštijun i Mariščina). Predviđena je izgradnja još devet CGO-a; od kojih su u izgradnji Biljane Donje i Bikarac, a u slijedećoj godini, radi dugotrajnih postupaka nabave, očekuje se početak izgradnje centara Babina Gora, Lećevica, Lućino Razdolje i Piškornica. CGO Zagreb, Orlovnjak i Šagulje su u pripremi, odnosno u izradi je projektna dokumentacija u svrhu izgradnje istih. U 2022. godini se sredstva predviđena na ovoj aktivnosti planiraju utrošiti na sufinanciranje projekata pripreme dokumentacije kao i sufinanciranje provedbe odnosno izgradnje navedenih centara u provedbi. Radi što boljeg iskorištavanja funkcionalnosti odlagališne plohe bioreaktora, u sklopu ŽCGO Mariščina, potrebno je osigurati postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina. Stoga je u 2022. godini predviđena nabavka i ugradnja plinogeneratora.

Provedbom ove aktivnosti Fond daje doprinos ciljevima koji su propisani Strategijom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. – Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa – Investicijski prioritet 6i: Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, Specifični cilj 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta. Realizacijom projekata u sklopu ove aktivnosti Fond daje doprinos osiguranju sukladnosti sa zahtjevima Direktive o odlagalištima 1999/31/EC i Okvirne direktive o otpadu 2008/98/EC. Projekti su usmjereni na smanjenje količine proizvedenog i odloženog otpada izdvajanjem korisnog dijela iz komunalnog otpada; izdvajanje biorazgradive komponente iz otpada te u konačnici smanjenje pritiska na okoliš i povećanje učinkovitog upravljanja resursima; te osiguranje odgovarajuće infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom čime se poboljšava dostupnost i kvaliteta komunalnih usluga za stanovništvo.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 35.996.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 5.100.000 kn i u 2024. godini iznos od 1.000.000 kn.

Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada (K200004)

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se objaviti:

- Javni natječaj za poticanje kružnog gospodarstva u industriji koji se prvenstveno odnosi na materijalnu oporabu (recikliranje), a sve u svrhu povećanja i proširenja postojećih i novih kapaciteta oporabe. Pokazatelj rezultata uspješnosti javnog natječaja je 5 sklopljenih ugovora.

Naime Fond je u tu svrhu 2021. godini proveo *Javni poziv za iskaz interesa za uspostavljanje, povećanje, unaprjeđenje i proširenje kapaciteta recikliranja na području Republike Hrvatske* kako bi prikupio podatke o potrebama i mogućnostima povećanja kapaciteta recikliranja posebnih kategorija otpada koje su u sustavu Fonda (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna EE oprema) te dodatno kapacitete recikliranja za otpadni tekstil i obuću, otpadne brodove i otpadne kamp kućice. U sklopu trajanja Javnog poziva za iskaz interesa u suradnji sa Hrvatskom gospodarskom komorom, održan je i webinar kojem je prisustvovalo 72 zainteresirana poslovna subjekta. Na osnovu provedene analize istog, dobiti će se relevantni podaci za izradu Javnog poziva/natječaja za poticanje kružnog gospodarstva u industriji.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 1.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 25.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 20.000.000 kn.

Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora (K200005)

U okviru ove aktivnosti vode se slijedeće glavne grupe projekata:

Projekti vezani za sektor Korištenja zemljišta, prenamjene korištenja zemljišta i šumarstvo (LULUCF):

- Definiranje aktivnosti za povećanje upijanja CO₂ u pohraništima ugljika sukladno odredbama Uredbe 2018/841/EU u svezi trgovanja ponorima - cilj provedbe projekta je prepoznati i definirati aktivnosti na nacionalnoj razini u sektoru LULUCF kojima je moguće u različitim pohraništima pojedinih kategorija zemljišta doprinijeti zadržavanju/povećanju ponora i zadržavanju/smanjenju emisija stakleničkih plinova. Prepoznate aktivnosti i njihova provedba direktno će doprinisiti razvoju RH temeljenom na niskim razinama emisija ugljikova dioksida u periodu do 2030, odnosno 2050. godine;
- Jačanje kapaciteta za izradu projekcija u LULUCF sektoru – cilj provedbe projekta je jačanje kapaciteta RH za donošenje odluka, politika i mjera na nacionalnoj i međunarodnoj razini, te podizanje kvalitete ispunjavanja međunarodnih obveza. To će se postići poboljšanjem izračuna projekcija emisija i uklanjanja iz sektora LULUCF, sukladno obvezujućim pravnim aktima;
- Uspostava sustava za izvješćivanje o drvnim proizvodima („CROWOODS“) i projekt Utvrđivanje zalihe ugljika u pohraništu mrtvoga drva temeljem provedbe novog istraživanja na plohama uzorkovanja mrtvog drva iz 2006. godine, sukladno međunarodnim obvezama RH.

Projekti financirani iz Programa LIFE:

- CROLIS – projekt sufinanciran EU sredstvima iz programa LIFE, a Fond sufinancira dio nacionalne komponente. Korisnik sredstava Fonda je koordinator projekta (u ovom slučaju MINGOR), a cilj projekta je razvoj usklađenog modela podataka o praćenju zemljišta koji omogućuje integraciju i obradu podataka o pokrovu zemljišta (LC), podataka o korištenju zemljišta (LU) i podataka o gospodarenju zemljištem iz različitih izvora podataka i njihovu uporabu u različite svrhe. Projektom će se poboljšati izvješćivanje iz sektora Korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo (LULUCF) u skladu s zahtjevima EU zakonodavstva i obvezama koje RH ima kao stranka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC). Projekt je odobren 2020., a traje do travnja 2024.
- Projekt LIFE4GREENBROADBAND kojega provodi tvrtka A1 Hrvatska d.o.o. koja je osigurala EU LIFE sredstva, a Fond osigurava dio nacionalne komponente projekta koji se odnosi na smanjenje emisije CO₂ u elektroničkoj komunikacijskoj mreži kroz implementaciju rješenja slobodnog hlađenja i solarne energije;

Ostali projekti koji se planiraju u 2022. godini:

- CRONFI II uključuje sufinanciranje projekta u dijelu koji se odnosi na izradu matrice zemljišta i zalihi ugljika za potrebe izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova u nadležnosti MINGOR-a, a što je obveza RH u području izvještavanja prema UNFCCC i EU,
- Sufinanciranje dijela nacionalne komponente projekta „Sustav za detekciju i praćenje kretanja zagađenja zraka u urbanim područjima“ kojega provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar.

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se objaviti:

- Javni poziv za sufinanciranje smanjivanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj u javnim institucijama. Pokazatelj rezultata uspješnosti je 8 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 15.466.500 kn, u 2023. godini u iznosu od 9.555.000 kn i u 2024. godini iznos od 3.800.000 kn.

Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (K200006)

Fond sufinancira nacionalnu komponentu projekata iz OPKK u okviru prioritetne osi 6, investicijski prioritet 6iii: Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 mrežu i zelenu infrastrukturu, poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito

upravljanje bioraznolikošću te uspostava okvira za održivo upravljanje biološkom raznolikošću (najprije Natura 2000).

Uspostava područja EU Natura 2000 i održivi mehanizmi upravljanja predstavljaju najvažnije obveze prema čl. 6. Direktive o staništima za zaštitu prirode u Hrvatskoj.

Za investicijski prioritet 6c: Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine (6c2), Fond sufinancira nacionalnu komponentu za 16 projekata nacionalnih parkova i parkova prirode za projekte povećanja privlačnosti, edukacijskog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine.

Na ovoj aktivnosti ugovoreni su slijedeći projekti u kojima se sufinancira nacionalna komponenta:

- Uspostava nacionalnog sustava za praćenje invazivnih stranih vrsta
- Kartiranje obalnih i pridnenih morskih staništa na području Jadranskog mora pod nacionalnom jurisdikcijom
- Razvoj sustava praćenja stanja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova
- Evidentiranje posebnog pravnog režima kao doprinos učinkovitijem upravljanju zaštićenim područjima
- Unapređenje i povećanje kapaciteta oporavilišta za divlje životinje, osigurava se odgovarajući smještaj i briga za strogo zaštićene vrste pronađene u prirodi ili zaplijenjene žive primjerke u slučaju ilegalnog prekograničnog prijevoza ili trgovine
- sufinanciranje nacionalne komponente LIFE projekata koji su u skladu s nacionalnim strategijama i zakonodavstvom iz područja zaštite prirode, bioraznolikosti, zaštite okoliša, klimatskih aktivnosti i prelasku na čistu energiju.
- Ostali ugovoreni projekti:
- Povećanje učinkovitosti sustava zaštite prirode kroz uspostavu CroSpeleo baze podataka kao dijela Informacijskog sustava zaštite prirode,
- Projekt Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Modernizacija i uspostava održivosti sustavnog monitoringa selidbenih putova i demografije ptica u Hrvatskoj znanstvenim prstenovanjem,
- Fond u 2021. godini proveo Javni poziv za izradu projektne dokumentacije za obnovu postojeće posjetiteljske i planinarske infrastrukture u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže čija se isplata većim dijelom planira u 2022. godini.

U 2022. godini planira se ugovaranje i provedba slijedećih projekata:

- prioritetni projekti Zavoda za zaštitu okoliša i prirode,
- nastavak CroSpeleo projekta,
- nastavak projekta Modernizacija i uspostava održivosti sustavnog monitoringa selidbenih putova i demografije ptica u Hrvatskoj znanstvenim prstenovanjem,
- Izrada studije/analize i kartografskog prikaza u cilju ublažavanja utjecaja niskouglične politike na ekološku mrežu,
- sufinanciranje nacionalnog dijela LIFE projekata standardnih djelovanja (*Standard Action Projects – SAP*) iz Programa LIFE 2021. – 2027. temeljem zajedničkog Javnog poziva kojeg Fond provodi u suradnji sa Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja.

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se objaviti:

- Javni poziv za sufinanciranje projekata poticanja „PLASTIC FREE ZONE“ u nacionalnim parkovima i parkovima prirode. Pokazatelji rezultata uspješnosti Javnog poziva je 20 broj sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 28.118.200 kn, u 2023. godini u iznosu od 9.680.800 kn i u 2024. godini iznos od 13.682.800 kn.

Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području zaštite okoliša (K200007)

Sukladno obvezi Fonda po članku 133. Zakona o gospodarenju otpadom u okviru ove aktivnosti planiraju se novi projekti iz područja obrazovnih i razvojnih aktivnosti te edukacije iz područja zaštite

okoliša za koju će Fond provesti postupke javne nabave. Pokazatelj rezultata uspješnosti su 3 edukativno-informacijske aktivnosti u 2022. godini.

U 2022. godini u okviru ove aktivnosti planira se:

- Javni natječaj (ENU i ZO) za razvojno inovacijske projekte u svrhu provedbe Europskog zelenog plana. Pokazatelj rezultata uspješnosti Javnog natječaja je 8 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 5.020.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 4.500.000 kn i u 2024. godini iznos od 4.300.000 kn.

Ostali projekti i programi zaštite okoliša (K200008)

Fond je u 2021. godini proveo *Javni natječaj za sufinanciranje projekata zaštite okoliša* za organizacije civilnog društva (udruge), a teme natječaja su bile: sprječavanja nastanka otpada i ponovna uporaba, organizacije ekoloških akcija čišćenja podmorja, organizacija ekoloških akcija čišćenja speleoloških objekata, provođenje aktivnosti za podizanje svijesti o prilagodbi klimatskim promjenama, pružanja pomoći informiranja javnosti o ulozi u zaštiti okoliša i promicanje načela ekološkog upravljanja i važnosti eko-oznaka. Provedba ovih projekata provesti će se u 2022. godini. Pokazatelj rezultata uspješnosti natječaja je 20 sklopljenih ugovora.

U okviru ove aktivnosti planirana su sredstva za:

- Studiju izvedivosti postojećih i potrebnih kapaciteta za obradu opasnog otpada, studija za identifikaciju novih lokacija onečišćenih opasnim otpadom (mjere 3.1. i 4.3. iz PGO RH), za koju je proveden postupak javne nabave u 2022. godini.
- Projektna dokumentacija za sanaciju lokacije onečišćene azbestnim otpadom (Kosica na području grada Solina)
- Završetak radova na sanaciji potencijalno obrušavajućih fragmenata stijenske mase iznad grada Omiša. Pokazatelj rezultata uspješnosti je sanacija 1 lokacije obzirom da je do 2021. godine sanirano 16 lokacija od ukupno 17 lokacija potencijalno obrušavajućih fragmenata stijenske mase.

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se sljedeći javni natječaj:

- Javni natječaj (ENU i ZO) za projekte u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti koje provode organizacije civilnog društva. Pokazatelj rezultata uspješnosti je 20 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 6.311.000 kn i u 2023. godini u iznosu od 7.205.000 kn, te u 2024. sredstva u visini 1.200.000 kn.

Gospodarenje otpadom-Izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom-Kaštijun (K200009)

Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun, izgrađen je i redovno funkcionira, zaprima i obrađuje miješani komunalni otpad. U sklopu ŽCGO Kaštijun, potrebno je poboljšati čistoću izdvajanja metalnih frakcija miješanog komunalnog otpada. Radi zaštite i operativne funkcionalnosti stroja za obradu metalne frakcije, nužno je osigurati dodatni energetski priključak i manipulativni prostor, za što je potrebno izgraditi halu na lokaciji Centra. Planirano je izvođenje radova tijekom 2022. godine.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 925.000 kn.

Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU (K200012)

Nastavak sanacije odlagališta komunalnog otpada, sukladno nacionalnim propisima i standardima EU te njihovo zatvaranje potrebno je provesti na području cijele Republike Hrvatske, odnosno stvoriti pretpostavke da se sva odlagališta zatvore po otvaranju centara za gospodarenje otpadom.

Stoga su planirana sredstva za završetak pripreme projekata sanacija zatvorenih odlagališta komunalnog otpada. Osim toga, predviđena su i određena sredstva za sufinanciranje provedbe spremnih projekata sanacije koji bi se trebali prijaviti na planirani natječaj iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Realizacijom projekata u sklopu ove aktivnosti Fond daje doprinos osiguranju sukladnosti sa zahtjevima Direktive o odlagalištima 1999/31/EC i Okvirne direktive o otpadu 2008/98/EC.

Navedenim aktivnostima pridonosi se saniranju šteta u okolišu i postiže cilj propisane površine saniranih odlagališta u OPKK (tj. Specifičnog cilja: Regeneracija zemljišta: ukupna površina regeneriranog zemljišta (hektari)).

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 3.036.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 5.500.000 kn i u 2024. godini iznos od 1.300.000 kn.

Izgradnja pretovarnih stanica (K200013)

S obzirom na redovan rad centra Marišćina u Primorsko-goranskoj županiji te Kaštijun u Istarskoj županiji, a u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom izgrađeno je šest pretovarnih stanica u Istarskoj županiji, te šest pretovarnih stanica u Primorskoj goranskoj županiji. Na ovoj aktivnosti predviđen je u 2022. godini završetak rekonstrukcije pristupne ceste do pretovarne stanice Sović Laz u Delnicama, kako bi se ta, prošle godine izgrađena pretovarna stanica stavila u funkciju. Također, predviđen je početak izgradnje pretovarne stanice Rakitovac Gospić (koja je dio sustava CGO-a Biljane Donje), dok je dovršetak izgradnje predviđen u 2023. godini.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 3.300.000 kn, a u 2023. godini u iznosu od 3.140.000 kn.

Sanacija odlagališta opasnog otpada Sovjak (K200014)

Strategijom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj lokacija Sovjak evidentirana je kao „crna točka” odnosno lokacija onečišćena opasnim otpadom. U narednom trogodišnjem razdoblju predviđena je provedba svih ugovora potrebnih za realizaciju EU projekta sanacije crne točke Sovjak. Početkom provedbe predviđenih aktivnosti ovog odobrenog EU projekta dat će se doprinos ciljevima navedenima pod aktivnošću: Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU (K200012).

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 43.750.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 64.450.000 kn i u 2024. godini iznos od 63.450.000 kn.

Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo (K200015)

Planirana sredstva odnose se na provedbu monitoringa nad saniranom lokacijom opasnog otpada Lemić Brdo kraj Karlovca. Lokacija je sanirana temeljem Odluke VRH, a obveza monitoringa za Fond završava 2022. godine. Pokazatelj rezultata je Izvješće o obavljenom monitoringu u 2022. godini.

Fond je u 2022. godini za provedbu ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 46.900 kn.

Državna mreža (K200017)

Fond osigurava financiranje provedbe Programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži koju provode Državni hidrometeorološki zavod i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada.

Pokazatelj rezultata je Godišnje izvješće DHMZ o kvaliteti zraka u RH za 2022. godinu.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 9.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 9.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 9.000.000 kn.

Poticanje odvojenog prikupljanja otpada i recikliranje (K200019)

Tijekom 2021. provedeni su slijedeći javni pozivi, a za koje se planira dio isplate sredstava Fonda u 2022. godini i to:

- *Javni poziv za neposredno sufinanciranje prijevoza otpada s otoka na otok/kopno*, radi provedbe čl. 40 Zakona o otocima i mjera propisanih PGO RH za razdoblje 2017. – 2022., kojim Fond dodjeljuje sredstva subvencije davateljima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom za povrat dijela troškova prijevoza otpada morskim putem.
- *Javni poziv za neposredno sufinanciranje nabave komunalne opreme* koja će omogućiti unapređenje sustava sprečavanja nastanka otpada i odvojenog prikupljanja komunalnog otpada,
- *Javni poziv za neposredno sufinanciranje gradnje reciklažnih dvorišta* za jedinice lokalne samouprave koje imaju manje od 3000 stanovnika ali imaju godišnja „turistička opterećenja“, a čiji je cilj smanjenje količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada te povećanje stope odvojenog prikupljanja komunalnog otpada,
- *Javni poziv za sufinanciranje nabave komunalnih vozila i plovila na alternativna goriva* (hybridi, električna, vodik) koja će doprinijeti smanjenju emisija nastalih izgaranjem fosilnih goriva.

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planiraju se slijedeći javni pozivi:

- Javni poziv za sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom radi sufinanciranja projekata kojima se potiče odvojeno prikupljanje komunalnog otpada. Pokazatelj rezultata uspješnosti je 30 sklopljenih ugovora.
- Javni poziv za iskaz interesa za provedbu Akcija uklanjanja otpadnih vozila na otocima kojim potičemo jedinice lokalne samouprave da dodatno motiviraju stanovništvo na svojem području na uklanjanje otpadnih vozila. Navedeni projekt provodi se unutar sustava posebnih kategorija otpada u Fondu. Pokazatelj rezultata uspješnosti je sudjelovanje 15 JLS-ova u akciji.

Osim navedenog, Fond će sufinancirati nacionalnu komponentu jedinicama lokalne samouprave koje su ostvarile EU financiranje za projekte izgradnje sortirnica i objekata za obradu biootpada.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 66.970.540 kn, u 2023. godini u iznosu od 9.941.750 kn i u 2024. godini iznos od 1.872.500 kn.

Modernizacija državne mreže sufinancirana iz EU (K200020)

Na ovoj aktivnosti vodi se projekt „Uspostava Nacionalnog referentnog laboratorija za emisije iz motora s unutrašnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve“ čiji cilj je uspostava Nacionalnog referentnog laboratorija za mjerenje emisija iz motora necestovnih pokretnih strojeva, uz rekonstrukciju i opremanje postojeće zgrade Laboratorija za motore i vozila FSB-a te nabava mjerne opreme za laboratorijska i terenska ispitivanja, edukacija osoblja i ishođenje potvrde o akreditaciji. Uspostavom akreditiranog Nacionalnog referentnog laboratorija ispunit će se uvjet iz Uredbe (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. godine o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve. Projekt je sufinanciran iz OPKK a Fond sudjeluje sa 15% sredstava.

Također su osigurana sredstva pomoći Državnom hidrometeorološkom zavodu iz Zagreba za sufinanciranje projekta „Proširenje i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka „ – AIRQ. Realizacijom projekta uspostaviti će se odgovarajući sustav za praćenje i upravljanje onečišćenjem zraka u skladu s Direktivom 2008/50 EZ. Projekt je sufinanciran iz OPKK, a Fond sudjeluje sa 15% sredstava.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 1.100.000 kn.

Potpora prilagodbi klimatskim promjenama (K200021)

Na ovoj aktivnosti vodi se projekt „Modernizacije meteorološke motriteljske mreže u RH“ – METMONIC, čijom će se realizacijom unaprijediti praćenje vremena, klime i klimatskih promjena, te unaprijediti upozorenja na opasne vremenske prilike što će doprinijeti zaštiti ljudi i dobara kroz podršku sustavima prilagodbe na klimatske promjene i djelovanja u slučaju prirodnih nepogoda. Nositelj projekta je DHMZ, projekt se sufinancira iz OPKK, a Fond sudjeluje sa 15% nacionalne komponente.

Tijekom 2020. započeta je provedba **Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama** koja će rezultirati prijedlogom mjera za prilagodbu klimatskim promjenama. Projekte provode znanstveno-istraživačke institucije, a cilj je potaknuti, odnosno pojačati znanstvena istraživanja kako bi se bolje shvatila kompleksnost utjecaja klimatskih promjena. Rok za realizaciju projekata je 2023.

U srpnju 2021. Fond je objavio Javni poziv za sufinanciranje radnih podloga za izradu Programa ublažavanja, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja (Program) ili radnih podloga za izradu Akcijskih planova energetski održivog razvitka i prilagodbe klimatskim promjenama (SECAP) i/ili Izvješća o njihovoj provedbi. U obvezi izrade Programa su županije, Grad Zagreb i veliki gradovi, a SECAP-a potpisnici *Sporazuma gradonačelnika*. Pokazatelj rezultata uspješnosti javnog poziva je 35 sklopljenih ugovora.

U 2021. godini proveden je Javni poziv za neposredno sufinanciranje nabave filtera za pročišćavanje zraka u autobusima koji imaju svrhu sprječavanja širenja povećanih količina alergena, koji su posljedica klimatskih promjena. Pokazatelj rezultata uspješnosti javnog poziva je 50 sklopljenih odluka/ugovora.

Tijekom 2022. u okviru ove aktivnosti planira se objaviti sljedeći javni poziv:

- Javni poziv za sufinanciranje radova za provedbu mjera prilagodbe iz nacionalnih i lokalnih planskih i strateških dokumenata koje provode JLP(R)S. Pokazatelj rezultata uspješnosti javnog poziva je 10 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 20.050.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 44.500.000 kn i u 2024. godini iznos od 40.000.000 kn.

Smanjenje emisija stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima (K200022)

U okviru ove aktivnosti u 2022. godini planira se sljedeći javni poziv:

- Javni poziv za neposredno sufinanciranje smanjenja emisija stakleničkih plinova u industrijskim postrojenjima kojima će se EU ETS postrojenjima sufinancirati izrada projektne dokumentacije za određene mjere koja će im omogućiti apliciranje za EU i/ili nacionalne fondove (potpore de minimis). Pokazatelj rezultata uspješnosti javnog poziva je 30 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini za provođenje projekata u okviru ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 6.000.000 kn, a u 2023. godini u iznosu od 10.000.000 kn.

Ostali projekti sufinancirani sredstvima EU fondova (K200024)

U cilju povećane apsorpcije te kvalitetnog i učinkovitog korištenja sredstava ESI fondova i drugih programa EU kao što je LIFE program – instrument Europske unije i/ili Program međuregionalne suradnje INTERREG EUROPE namijenjen razmjeni iskustava upravljačkih i provedbenih tijela nacionalnih operativnih programa te razmjeni dobre prakse u području zaštite okoliša, Fond će nastaviti započetu suradnju s javnim ustanovama i drugim dionicima u pripremi dokumentacije za prijavu projekata za sufinanciranje iz EU fondova i drugih programa EU te u provedbi projekata. Fond će kao koordinator korisnik pripremiti i prijaviti projekt kroz program LIFE vezano za promjene ponašanja i inicijative za podizanje svijesti javnosti po pitanju okolišnih problema. Slijedom već započete suradnje

na realizaciji EU projekata, Fond i Ministarstvo turizma i sporta nastaviti će suradnju na projektima koji će se prijavljivati i financirati putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO), programa nove financijske omotnice EU fondova i drugih EU izvora financiranja.

U sklopu ove aktivnosti Fond je u 2021. godini pokrenuo Pilot projekt *Smanji otpad od hrane, kuhaj za svoje goste* u suradnji s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvom turizma i sporta. Projektnim aktivnostima daje se doprinos dostizanju ciljeva smanjenja udjela biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagalište te učinkovitoj primjeni definiranog reda prvenstva u gospodarenju otpadom od hrane u ugostiteljskom sektoru – hotelima.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 11.724.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 6.888.000 kn te u 2024. godini 10.075.000 kn.

Obeštećenje radnika trgovačkog društva Plobest d.d. (A200009)

Temeljem Zakona o obeštećenju radnika trgovačkog društva Plobest d.d. (NN 13/20) planirana je isplata trećeg obroka obeštećenja radnika trgovačkog društva Plobest d.d. i Plobest d.d. u stečaju.

PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Energetska učinkovitost, energetska razvoja i gospodarenje energijom, nastavno na održivu politiku zaštite okoliša, jedna su od temeljnih odrednica klimatsko-energetske politike Europske unije kojom se potiče prijelaz na nisko-ugljično zeleno gospodarstvo i infrastrukturu, kao i odrednice za sigurniji, konkurentniji i održivi razvoj. Europska unija se nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. godini neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa.

Fond svoje djelovanje u području energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i gospodarenja energijom temelji i usklađuje sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine, Zakonom o energetske učinkovitosti, Nacionalnim okvirom politike za uspostavu infrastrukture i razvoj tržišta alternativnih goriva u prometu te Planom korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj od 2021. do 2025. godine.

Provedba programa energetske učinkovitosti u javnom sektoru i industriji (K200025)

Fond će od 2022. godine poticati projekte energetske učinkovitosti u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 5 projekata.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 2.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 8.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 20.000.000 kn.

Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K200027)

Fond će u 2022. godini osigurati realizaciju projekata ugovorenih u prethodnim godinama te će nastaviti provoditi nove aktivnosti u cilju povećanja korištenja OIE kod građana, trgovačkih društava izvan javnog sektora i u javnom sektoru, OPG-ova, obrta, neprofitnih organizacija i proračunskih korisnika. Prioriteti ulaganja Fonda u skladu su s mjerama definiranim u Planu korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj od 2021. do 2025. godine, a pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 500 projekata.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 86.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 13.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 50.950.000 kn.

Poticanje održive gradnje (K200028)

Fond će u 2022. godini provoditi projekte energetske obnove postojećih zgrada javne namjene sa svojstvom kulturnog dobra. Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 5 projekata.

Fond je u 2022. godini za provođenje ovih aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 5.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 5.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 15.000.000 kn.

Poticanje energetske učinkovitosti u prometu (K200030)

Fond će u 2022. godini osigurati realizaciju projekata ugovorenih u prethodnim godinama te će nastaviti provoditi nove aktivnosti u području elektromobilnosti. U cilju povećanja energetske učinkovitosti u prometu te smanjenju emisija štetnih tvari financirat će se infrastruktura za punjenje vozila na električni pogon, energetske učinkovite vozila za građane i pravne osobe, a sve sukladno Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine. Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 800 projekata u području elektromobilnosti.

Fond je u 2022. godini za provođenje ovih aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 40.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 25.000.000 kn te u 2024. godini iznos od 28.000.000 kn.

Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (K200031)

U 2022. godini u okviru ove aktivnosti planira se Javni natječaj (ENU i ZO) za razvojno inovacijske projekte u svrhu provedbe Europskog zelenog plana. Pokazatelj rezultata uspješnosti Javnog natječaja je 8 sklopljenih ugovora.

Fond je u 2022. godini na ovoj aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 1.500.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 3.500.000 kn i u 2024. godini iznos od 3.500.000 kn.

Program obnove obiteljskih kuća (K200035)

Fond će u 2022. godini osigurati realizaciju projekata ugovorenih u prethodnim godinama te će uz postojeći program obnove financirati i obiteljske kuće oštećene potresima iz 2020. godine. Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja energetske obnove 700 obiteljskih kuća.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 52.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 152.000.000 kn i 2024. godini 200.000.000 kn.

Projekti s trećim zemljama (K200036)

Projekti s trećim zemljama podrazumijevaju financiranje Vlada Vladi (*Government to Government, G2G*) projekata i drugih prikladnih bilateralnih programa namijenjenih ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama.

Kroz navedene bilateralne projekte razmjenjuju se znanja i iskustvo te se primjenjuje odgovarajući, lokalnim uvjetima prilagođeni pristup kako bi se ispunili zadani ciljevi i pomoglo vladama u njihovim regulatornim zadaćama. Uobičajene aktivnosti u okviru takvih projekata je održavanje treninga, seminara, radionica, izrada različitih institucionalnih i zakonodavnih analiza te analiza tržišta, aktivnosti podizanja javne svijesti te pružanje konzultantskih usluga u pripremi zakonodavnog i strateškog okvira, ali i provedbi pilot projekata, izrade baze podataka i drugih konkretnih implementacijskih tehnika i strategija.

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 1 konzultantske usluge.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 100.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 100.000 kn i u 2024. godini iznos od 100.000 kn.

Program nabave kondenzacijskih bojlera (K200038)

Potresi koji su 2020. godine pogodili Grad Zagreb, Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Sisačko-moslavačku i Karlovačku županiju prouzročili su otkazivanja mehaničke otpornosti i stabilnosti nekonstrukcijskih elementa zgrada poput dimnjaka koji su se urušili i/ili značajno oštetili, stoga je nužna sanacija oštećenih dimnjaka. Preporuka Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja je da se grade dimnjaci koji su prilagođeni kondenzacijskim bojlerima, a koji su prihvaćena tehnologija na nivou EU još od 2015. godine.

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je realizacija sredstava za 1100 kondenzacijskih bojlera.

U 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirana su sredstva u iznosu od 9.000.000 kn, a u 2023. godini u iznosu od 4.000.000 kn.

Program suzbijanja energetske siromaštva (K200040)

Sukladno preporukama Europske komisije u 2022. godini Fond će sufinancirati provedbu politike suzbijanja energetske siromaštva.

Osigurati će se sredstva za korištenje OIE odnosno postavljanje fotonaponskih modula kako bi se osigurala električna energija za socijalno ugrožene građane koji nemaju priključak na električnu energiju jer se nalaze u izoliranim područjima RH (ruralna i otočna područja) te obnova obiteljskih kuća građana u riziku od energetske siromaštva.

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 5 projekata.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 1.925.000 kn te u 2023. godini u iznosu od 10.875.000 kn i 2024. godini 17.875.000 kn.

Potporna proizvodnja iz OIE sredstvima prodaje emisijskih jedinica (K200041)

Sukladno Planu korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj od 2021. do 2025. godine Fond će sufinancirati poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora sukladno programima potpora koje provodi operator tržišta energije, a radi ispunjenja udjela obnovljivih izvora energije Republike Hrvatske.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 1.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 1.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 1.000.000 kn.

Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini RH (A200004)

Kroz ovu aktivnost ostvariti će se financiranje projekata kojima se potiče prelazak na nisko-ugljično zeleno gospodarstvo i infrastrukturu što uključuje projekte kojima se potiče energetska i ekonomski održivi razvoj gospodarstva u Republici Hrvatskoj te projekti integracije tehnoloških rješenja za razvoj infrastrukture gradova i općina (pametna i održiva rješenja).

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 30 projekata, a isplate se očekuju u 2023. godini.

Fond nije planirao sredstva za provođenje ove aktivnosti u 2022. godini, a u 2023. i 2024. godini su planirana sredstva po 10.000.000 kn.

Potporna provedbi klimatsko-energetske politike (A200005)

Provedba klimatsko-energetske politike podrazumijeva aktivnosti kojima se unaprjeđuje zakonodavno-regulatorni i institucionalni okvir za provedbu nacionalne klimatsko-energetske politike, kao i pružanje stručne podrške pri izradi analitičkih podloga i studija kojima se osigurava ostvarenje ciljeva definiranih u nacionalnim programima i akcijskim planovima energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije, gospodarenja energijom te nastavno zaštite okoliša.

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje financiranja 3 projekta.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 3.000.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 3.000.000 kn i u 2024. godini iznos od 3.000.000 kn.

Poticanje edukativnih i informacijskih aktivnosti u području energetske učinkovitosti (A200007)

S ciljem pravodobnog informiranja građana o dostupnim mogućnostima sufinanciranja provedbe projekata energetske obnove i korištenja OIE, Fond provodi nacionalnu informativno-edukativnu kampanju. Kako bi informacije bile dostupne svim građanima kampanja komunicira sve potrebne informacije o programu sufinanciranja, a naglasak kampanje bit će identifikacija svih mjera energetske obnove kako bi se javnost educirala o svim prednostima cjelovite obnove i korištenja OIE.

Pokazatelj uspješnosti realizacije u 2022. godini je ugovaranje provođenja 2 informativno edukativne kampanje.

Fond je u 2022. godini za provođenje ove aktivnosti planirao sredstva u iznosu od 2.100.000 kn, u 2023. godini u iznosu od 2.357.000 kn i u 2024. godini iznos od 2.100.000 kn.

GOSPODARENJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Zakonom o gospodarenju otpadom propisane su mjere u svrhu zaštite okoliša i ljudskog zdravlja sprječavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, smanjenjem negativnih učinaka nastanka otpada te gospodarenja otpadom, smanjenjem ukupnih učinaka uporabe sirovina poboljšanjem učinkovitosti uporabe sirovina i povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata što je nužno za prelazak na kružno gospodarstvo i osiguranje dugoročne konkurentnosti RH i EU. Ovim Zakonom uređuje se sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, planske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom, inspekcijски nadzor nad gospodarenjem otpadom i dr.

Također, Zakon propisuje i ciljeve gospodarenja otpadom radi poticanja prelaska na gospodarstvo koje je u većoj mjeri kružno i u kojem se što dulje zadržava vrijednost proizvoda, materijala i resursa, a stvaranje otpada se svodi na najmanju moguću mjeru. Predmetni ciljevi odnosno pokazatelji realizacije uspješnosti za posebne kategorije otpada obuhvaćene sustavom proširene odgovornosti proizvođača proizvoda definirani su u poglavlju VII. Zakona, dok podatke o postizanju kvantitativnih i kad je moguće kvalitativnih ciljeva Fond dostavlja Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja koje ih sukladno obvezama i propisanoj metodologiji izrađuje i javno objavljuje.

Slijedom navedenog, s ciljem provođenja aktivnosti i mjera usmjerenih na gospodarenje s posebnim kategorijama otpada za koje su uspostavljeni sustavi proširene odgovornosti proizvođača proizvoda (otpadna ambalaža, otpadna ulja, otpadne gume, otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori i otpadna električna i elektronička oprema i uređaji) Fond planira financijska sredstva za troškove:

1. odvojeno sakupljenog otpada te prijevoz i obradu otpada, uključujući i obradu koja je nužna radi ispunjavanja ciljeva gospodarenja otpadom;
2. informiranja posjednika otpada;
3. prikupljanja podataka i izvješćivanja o obradi otpada koji nastaje od tih proizvoda i drugih relevantnih podataka;

4. informacijske infrastrukture i obavljanja poslova u sustavu proširene odgovornosti proizvođača proizvoda.

Fond je u 2022. godini za rashode posebnih kategorija otpada planirao sredstva u ukupnom iznosu od 996.750.000,00 kuna, za 2023. godinu u iznosu od 1.001.850.000,00 kuna i za 2024. godinu 1.006.850.000 kuna.